

DEDE KORKUT

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi
The Journal of International Turkish Language & Literature Research
Cilt / Volume 7, Sayı / Issue 17 (Aralık / December 2018), s. 151-156.
DOI: <http://dx.doi.org/10.25068/dedekorkut245>
ISSN: 2147-5490, Samsun- Türkiye

Özgün Makale/ Original Article

|| Geliş Tarihi: 12.06.2018
Kabul Tarihi: 30.10.2018

Necip Fazıl'ın *Çöle İnen Nur* İsimli Eserinin Oluşum Süreci

Creation Process Of Necip Fazıl's Piece Çöle İnen Nur

Aslıhan PULAT*

Öz

Necip Fazıl, 1948 yılında Büyük Doğu dergisinde, "Çöle İnen Nur" başlıklı haftalık olarak tefrika edilen bir yazı serisine başlar (1948-1950). Bu yazılarda o, eski bir geleneği, "siyer" geleneğini canlandırır. Peygambere olan sevginin en içten duygularla dile getirildiği bu yazılar sonrasında O Ki O Yüzden Varız adı ile 1961 yılında kitaplaştırılır. Akabinde aynı eser, 1969'da *Çöle İnen Nur* adı ile yeniden yayımlanır. Bu yazıda her iki eserin de oluşum şekli ele alınacak ve 1969 yılına gelindiğinde eserde isim değişimine gidilmesinin sebepleri açıklanacaktır.

Anahtar Sözcükler: Nur, Peygamber, Necip Fazıl, Büyük Doğu.

Abstract

In 1948, Necip Fazıl started a series of articles titled as "Çöle İnen Nur" published weekly in *Büyük Doğu* magazine (1948-1950). In the articles, Necip Fazıl revives an old tradition, the "siyer" tradition. Those articles in which the love for prophet is most genuinely expressed are later in 1961 compiles into a book named *O Ki O Yüzden Varız* to be republished in 1969 with the name *Çöle İnen Nur*. In this paper, the creation process of both pieces will be discussed and the reasons why there have been a name change in 1969 will be explained.

Keywords: Nur(light), Prophet, Necip Fazıl, Büyük Doğu.

Giriş

Türklerin İslamiyet'i kabul etmesiyle beraber edebiyat da yeni bir şekil ve muhteva kazanmış, bu çerçevede son peygamber Hz. Muhammed temel motiflerden biri olmuştur. Bu dönem şiirlerinde, düzyazılarında Hz. Muhammed'e duyulan sevgi ve bağlılığın en güzel

*Lisansüstü Öğrenci, İstanbul Aydın Üniversitesi. El-mek: aslhan.plt@gmail.com

örneklerine rastlanmaktadır. Üstelik Hz. Muhammed'i konu alan çeşitli türler oluşturulmuştur. Naat, miraciye, hilye, mevlit şiir türünde Hz. Muhammed'i anlatan, ona övgü, sevgi, bağlılık ifade eden eserlerdir. Esasen mevlit'i ve mevlit türünü ilk defa Türkler ortaya koymuştur. Bu türler içinde daha çok nesir tarzında olan siyeri ayrıca anmalıyız. Bu türdeki eserlerde Hz. Muhammed'in peygamber olmadan önceki hayatı, peygamberlik dönemi, evliliği, çocukları, savaşları detaylı bir şekilde anlatılmıştır.

İslamiyet'te insan tasvirinin yasak olması sebebiyle geleneksel İslam sanatlarında birtakım semboller ortaya çıkmıştır. Bu sembollerden biri olan gül, İslam sanatlarıyla meşgul olan her sanatçının, Hz. Peygamberi tasvir ederken kullandığı bir motif olarak görünmektedir. Klasik edebiyatta gül denince doğrudan kast edilen Hz. Peygamber'dir. Peygamberin gözyaşı, teri ve teni de gülün o narin yapraklarıyla özdeşleştirilmiş ve gül kokusu ona atfedilerek diğer kokulardan daha üstün tutulmuştur.

Türklerin 19. yy'da yönünü Batı'ya çevirmeleriyle Türk edebiyatında Hz. peygamberin daha doğrusu dinî kaynaklı temaların ele alındığı eser sayısında bir azalma olsa da naat türünde şiirler sayı bakımından oldukça zengindir.¹ Tanzimat ve Meşrutiyet yıllarında Ziya Paşa, Namık Kemal, Recaizade Mahmud Ekrem ve Muallim Naci; Cumhuriyet yıllarında Sezai Karakoç, Arif Nihat Asya, Nurullah Genç, Bahaeddin Karakoç, Erdem Bayazıt gibi birçok isim naat; Mehmet Akif Ersoy mevlid kaleme almıştır.² Necip Fazıl da bu geleneği ihya etmek isteyen Cumhuriyet Döneminin önemli sanatçılarından biridir.

İnsan, var olduğundan beri dünyaya gönderiliş sebebini sorgulamış, buna cevaplar aramaya çalışmıştır ve cevabını tam olarak bulamadığı bu sorular ona ıstırap vermiştir. Necip Fazıl da bu ıstırapı otuz yıl boyunca yaşadığını ancak Abdülhakim Arvasi'yi tanıdıktan sonra kendisine yepyeni bir dünyanın kapılarının açıldığını söyler: “Hayatım, başından beri muazzam bir şeyi bulmanın cereyanı içinde akıyordu. Şu veya bu miskin vesilenin hassasiyeti içinde birini arıyordum, birini. O, kim mi? Allah'ın sevgilisi... Sonsuzluk ikliminin batmayan güneşi ve ebedilik sarayının paslanmaz tâcı... Tek dava onu bulmakta, bulduracak olanı bulmaktaydı. Bin bir istikamette seke seke, sağa sola büküle büküle, renkten renge bulana bulana, hiçbir şeyden habersiz ve insandaki meccani emniyet ve bedahet saadeti karşısında şaşkın, hep o bir etrafında helezonlar çizen bir hayat... Benim hayatım budur!”³

Peygambere karşı duyduğu bu derin sevgiyi dile getirmek amacıyla kaleme sarılan Necip Fazıl, “Çöle İnen Nur” başlıklı seri yazısı ile okuyucu karşısına çıkar. “Tüm zaman ve mekâna inat, sen âlemlerin efendisi. Sen olmasaydın biz de olmayacaktık.” diyerek söze başladığı eserde üstat, peygamber efendimizin doğumundan öncesini, doğumunu, doğumuyla gelen değişimleri ve mucizeleri, sahabeleriyle olan ilişkisini, hanımlarıyla olan iletişimini, kızı Fatıma'ya olan sevgisini birebir yaşıyormuş veya ağzından dinliyormuş gibi anlatır. Kendisini adeta o nurun seline bırakmıştır ve o nur için nasıl tuttuğunu bize hissettirmek istemiştir.

Sözü edilen eser, 19 Mart 1948 senesinin *Büyük Doğu* dergisinde haftalık olarak neşredilen ve ayrı başlıklar altında okuyucuyla buluşturulan yazının adıdır ve bu yazılar derlenerek 1961 yılında Türk Neşriyat Yurdu tarafından *O Ki O Yüzden Varız* ismiyle kitap haline getirilmiştir. Belirtilen tarihte dergide tefrikası başlanan yazılarla kitap karşılaştırıldığında ikisi arasında herhangi bir değişiklik yapılmadığı görülmektedir. Ancak eserle ilgili dikkatimizi çeken nokta, birtakım değişikliklerin ardından aynı içeriğe sahip olarak 1969 yılında adının *Çöle İnen Nur* olmasıdır.

¹ Özellikle naat konusunda 1989 senesinden beri Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yarışmalar düzenlenmekte, yazılan eserler aynı kurum tarafından basılmaktadır.

² Koçak, Mesut, Mehmed Âkif Ersoy, Necip Fazıl Kısakürek ve Sezai Karakoç Şiiirlerinde Bir Medeniyet Öncüsü Olarak Hz.

Muhammed, FSM İlim Araştırmalar *İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 2016

³ KISAKÜREK, Necip Fazıl; *O ve Ben*, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul, 2016, 38. Basım, s. 39

Necip Fazıl *Büyük Doğu* dergisindeki “Çöle İnen Nur” isimli yazısına kurtarıcı dediği Abdülhakim Arvasi’ye ithaf ederek başlar ve “Söze Başlarken” başlığını da kullanarak üç hafta boyunca (19, 26 Mart-2 Nisan 1948) peygamber efendimize düşkünlüğünü anlatan bir giriş yazısı yazar. Bir itiraf niteliğinde olan “Anladım işi sanat Allah’ı aramakmış/Marifet bu gerisi yalnız çelik çomakmış” dediği ünlü dizeleri de 26 Mart 1948 tarihli *Büyük Doğu* dergisinde karşımıza çıkar. Üç sayı olarak yayımlanan bu yazı, “Başlangıcın Sonu” ibaresiyle bitirilir ve yazıya ara verilir. 1948 yılında yayımlanmış bu yazıların 11 Mart 1949 tarihine gelindiğinde baştan alındığı ve içeriğe eklemeler de yapılarak okuyucuyla yeniden buluşturulduğu gözlemlenmiştir. Her iki tarihteki yazıları karşılaştırdığımızda 1948 yılında “...hayatını yazmayı murat edindim...” dedikten sonra peygamberin hayatındaki sırları, bizim hayatımızdan farkını anlatır ve “izin ver hayatını ben anlatayım” der. Oysa 1949 yılındaki yazıda bu kısımların yerini değiştirir. 1949 yılındaki yazıda “ben bir sınır aşmak istemiyorum onu aşmak için senden güç istiyorum.” dedikten sonra yürekten gelen bir ifadeyle “Ah bu sınır!” diyerek içindeki çaresizliği dile getirir. Oysa bu ibareye 1948’deki yazıda rastlanmaz. 1949’daki tefrikada ruhunu bütün derecelerin üstüne çıkarma davasında olduğunu söyledikten sonra teslimiyet meydanı açmaktan ve kendinden geçmekten bahseder ve peygambere ulaşmak için o aşkla yanmanın gereğini dile getirir. İnsanlığa düşen borcun bu olduğunu söyler. Ancak 1948’deki yazıda böyle bir bölüm yoktur.

25 Mart 1949 tarihli tefrikada ise eserini peygamberimizin vefat yaşına izafeten 63 bölüme ayırır ve bu sayıda sadece eserin başlıklarını verir. 1 Nisan 1949’dan itibaren başlıkları haftalık olarak sırasıyla işlemeye başlar. Bu tarihten itibaren peygamberliğin bir bayrak olduğunu ve ilk peygamberden son peygambere kadar bu bayrağın devredildiğini söyleyerek söze girer. Hz. Muhammet, bu bayrağın son ve ebedî sahibidir. Bununla beraber Necip Fazıl ona gelene kadar bayrağı taşıyan tüm peygamberleri anmaktan kendini alamaz. Aslında bu, bir bakıma siyer geleneğinden gelir ve 1 Nisan 1949-13 Haziran 1949 tarihleri arasında bu peygamberlere kısaca değinir.

17 Haziran-8 Temmuz 1949 tarihli yazılarında ise Mısır, Avrupa, Asya coğrafyasını tanıtarak 15 Temmuz-26 Ağustos’tan itibaren Arap illerini tanıtmaya başlar. Arapların hangi ırka ait olduğu, dini, ruhu ve zevkleri anlatılır.

14 Ekim 1949 tarihinde Kabe’yi tanıtmaya başlar. Kabe’nin tarihi, yapılışı, Hz. İbrahim’e gönderilen kurban, Kabe’de ibadet gibi başlıklar 11 Kasım’a kadarki sayılarda işlenir. 18 Kasım’dan itibaren Kureyş çevresindeki kabileler tanıtmaya başlanır ve Nesep zincirinin tanıtımıyla 20 Ocak 1950’ye kadar yazı devam eder. Bu tarihteki yazıda, peygamberin annesine ve babasına yer verilir ve 10 Şubat’a gelindiğinde “Geçerken” başlığıyla peygamberin doğumuna kadar olan süre anlatılmış olur. (tefrika 42-46 arası). 3 Mart’tan sonra yazıya ara verilir ve 18 Ağustos’ta yeniden yayıma başlanır. 25 Ağustos (tefrika 47) peygamberin güzelliği ve sahip olduğu özellikler anlatılarak bu bölüme de 8 Eylül 1950 tarihine kadar yer verilir.

1950 senesinde 5. ciltten sonra yazıya yeniden ara verilir ve 1959’da 22 Mayıs tarihli 12. sayıda “O Ki O Yüzden Varız” başlığını alarak yazı yeniden yayımlanmaya başlar. (Her aradan sonra dergi numaraları 1’den başlar) Aynı muhteva değişik şekilde ve başlıklarda tekrarlanır. Peygamberin doğumu öncesi, doğumu, Kureyş çevresi, Nesep ve ailesi, evliliği, miraç ve mucizeler, hicret, Medine’nin durumu, kible, Bedir Savaşı gibi başlıklarla 44 fasıl sürmüştür ve 16 Ekim 1959 tarihli dergide son başlık olan “Sulh ve Siyaset Yılı”yla yazıya son verilir.

Mayıs-ekim süresince tefrika edilen bu yazı 1961 yılında aynı isimle (*O Ki O Yüzden Varız*) kitap haline getirilir. Dergideki bölümlerin başlıklarıyla kitabın bölüm başlıkları ve içeriği aynıdır ancak dergide son başlık olan “Sulh ve Siyaset Yılından” sonra kitaba on dört başlık daha eklenmiştir.

Bu tarihe kadarki yazılarla kitap karşılaştırıldığında dergide paragrafları ayırmak için konan noktanın kitapta “O” kişi zamiriyle yapıldığı görülür ve dergide “Muhammet” ismi kullanılırken kitapta isim kullanımdan kaçınılıp ismin “M...” şeklinde verilmesi uygun görülür.

1969'da ise eserin bazı düzenlemelerden geçerek *Çöle İnen Nur* adıyla yayımlanmaya başlandığı görülür. Aslında kitap, 1948 yılında *Büyük Doğu* dergisinde başlayan ilk tefrikasının adını almıştır. 11-18 Mart 1949'daki dergi yazısının da kitabın başına "Başlangıç" başlığıyla ilave edildiğini görürüz (*O Ki O Yüzden Varız*'da böyle bir bölüm bulunmamaktadır.) ve dergide bu bölümde geçen "Niçin Hayatını Yazmalı?" sorusuna cevaben "1300 senelik emeğe omuz vermek için" ifadesi kitapta 1400 olarak değiştirilmiştir.

Her iki kitabı da içerik açısından ele alırsak öncelikle paragraf aralarını ayırmak için kullanılan işaretler dikkat çeker. *O Ki O Yüzden Varız*'da belirttiğimiz gibi dergiden farklı olarak "O" kullanılmıştır. Ancak *Çöle İnen Nur* başlıklı seri yazıda yeniden dergi formatına dönülerek "O" zamiri yerine paragraf aralarında nokta kullanılmaya başlanmıştır.

İki kitap da "En Evvel ve En Üstün" başlığıyla başlar. Bu bölümün alt başlıklarından olan "Akıl" da *O Ki O Yüzden Varız*'da geçen "...nur verdiği kahramanlar..." sözü *Çöle İnen Nur*'da "...nur verdiği büyükler..." olarak değişir ve yine aynı bölümde *Çöle İnen Nur*'da ek olarak felsefe ve filozoflardan bahsedilir. Filozoflardan Bergson'un sözüne yer verilerek bu bölüm tamamlanmış olur. *O Ki O Yüzden Varız* eserinde "Akıl" alt başlığından sonra "Üstün" başlığı gelir ancak bu başlığa diğer kitapta rastlamayız. Bu bölümde iki kitabın da içeriğinde değişim olmamış konuya aynen devam ettirilmiştir. Sadece *Çöle İnen Nur*'da bölüm sonuna ilave olarak O Kİ VARLIK O YÜZDEN... sözü eklenir.

İkinci bölüme (Fasıl 2) gelindiğinde "Asiller Çevresi Kureyş" başlığı karşımıza çıkar ve bu bölümde yer alan "Nesep Kolu" alt başlığı *Çöle İnen Nur*'da kaldırılmış ama kaldırılrsa bile diğer kitaba kıyasla bu bölüm daha detaylı işlenmiştir. *O Ki O Yüzden Varız* Fasıl 4'te geçen "Dünya" alt başlığı da diğer kitapta kaldırılmış ama yazısı aynen bırakılmıştır.

O Ki O Yüzden Varız fasıl 5'te "Fil Vakası" bölümü diğer kitapta çıkarılmıştır ve *O Ki O Yüzden Varız*'da hiç olmayan yeni bir bölüm "Mekke'de Manzara" (fasıl 6) *Çöle İnen Nur* kitabına eklenmiştir. İşte bu bölümün içinde "Fil Vakası" alt başlık olarak geçer. Bu bölümlerden sonra her iki kitapta aynı başlık olan "Dünyaya Geliş"le devam ettirilir. Ancak bu bölümde *Çöle İnen Nur* kitabına "Doğan Kim?" başlığı eklenir ve eklenen bu bölümün *Büyük Doğu* dergisi 1950 senesi *Çöle İnen Nur* Tefrika 43'ten alındığı tespit edilir. Dergide bu bölümde anlatılanı "Sahabilerden biri anlatır" der ama kitapta Hasan Bin Sabit'in söylediği belirtilir.

O Ki O Yüzden Varız fasıl 9'da "Buhayra" alt başlığı *Çöle İnen Nur*'da fasıl 10 içinde geçer ve "Bahire" olarak değişir ve bu bölüme "Küfür" alt başlığı da eklenir. *O Ki O Yüzden Varız* "Delikanlı Namzeti" başlığı diğer kitapta fasıl 11 olarak geçer ve ismi de "Genç Adam Namzeti" olarak değiştirilir. Fasıl 14'e kadar bölüm başlıklarında ve içerikte bir değişiklik olmamıştır.

O Ki O Yüzden Varız'da fasıl 14 "Murakebe Bucağı" bölümüne gelindiğinde *Çöle İnen Nur*'da bu bölümden önce "Kara Taş" ve "Kızıl Tüylü Devenin Süvarisi" bölümlerinin araya eklendiğini görürüz ve "Murakebe Bucağı" bölümü *Çöle İnen Nur*'da 17. bölümde karşımıza çıkar.

O Ki O Yüzden Varız'da fasıl 18 "İntibala" alt başlığı, *Çöle İnen Nur*'da "Hal" olarak fasıl 28 "Rica't" başlığı ise *Çöle İnen Nur*'da (fasıl 31) "Teklif" olarak güncellenir. Yine bu bölümdeki "Ömer Müslüman" başlığı *Çöle İnen Nur*'da ayrı bir bölüm olarak verilmiştir. (Fasıl 32) Bu bölüm "Celadet Tipi, Gidiyor, Defuse Yol, Eriyen Kalp, Huzurda, Sokakta" gibi alt başlıklara ayrılmıştır.

O Ki O Yüzden Varız fasıl 29 "Çile Üstüne Çile" bölümünde yer alan "Garanit Hadisesi" alt başlığı *Çöle İnen Nur*'da yeni bir bölüm (fasıl 34) olarak verilmiştir ve bu bölüme "Rikkat" alt başlığı eklenmiştir.

O Ki O Yüzden Varız'da olmayan "Merkez ve Muhit" başlıkları *Çöle İnen Nur*'da fasıl 36 olarak eklenmiştir.

O Ki O Yüzden Varız (fasıl 31) “Miraç ve Mucize” diğer kitapta sadece “Mucize” olarak fasıl 37’de karşımıza çıkar. Bir diğer bölümde(fasıl 32) “Hicret” alt başlığındaki “Kureyş Toplanıyor”, *Çöle İnen Nur*’da fasıl 40 olarak ayrı bir bölümde verilir. *O Ki O Yüzden Varız* Fasıl 33 “Mağara ve Ötesi” bölümündeki alt başlık “Yola Devam” da yine diğer kitapta fasıl 42’de ayrı bir bölüm olarak verilmiştir. Fasıl 34 “Peygamber Mescidi” alt başlığı *Çöle İnen Nur*’da kaldırılmış ama yazının kendisi korunmuştur. Fasıl 37’ye kadar diğer bölümlerde herhangi bir fark bulunmamaktadır. Fasıl 37’de “Kible” başlığı *Çöle İnen Nur*’da “Kible ve Oruç” olmuştur. Fasıl 38 “Bedir Savaşı” bölümünde “Ebu Cehl” alt başlığı bulunmazken *Çöle İnen Nur* kitabında bu bölüm onun söylediği sözden itibaren başlık konularak verilir.

O Ki O Yüzden Varız(fasıl 42) “Hikmet” alt başlığı *Çöle İnen Nur*’da, “İncelik”(Fasıl 52);*O Ki O Yüzden Varız*(fasıl 43) “Beni Nadr Gazvesi” alt başlığı, *Çöle İnen Nur*’da yeni bir bölüm olan “Yahudi’ye Karşı”(fasıl 54)’da alt başlık olarak verilir. *O Ki O Yüzden Varız*(fasıl 45) “Sulh” alt başlığı *Çöle İnen Nur*’da “Merkeze Doğru” bölümünde(fasıl 59) alt başlık olarak verilir. *O Ki O Yüzden Varız*(fasıl 49) “Fetihler Zinciri” alt başlığı *Çöle İnen Nur*’da(fasıl 61) “Zincirleme” bölümünde kullanılır. Fasıl 50’deki “Mute Seferi” alt başlığı *Çöle İnen Nur*(fasıl 63) “İlk Karşılaşma” bölümünde geçer. Fasıl 51 “Devrilen 360 Put” bölümü *Çöle İnen Nur*(fasıl 64) “Büyük Fethi” başlığıyla; bu bölümdeki “Mekke’ye İniş” alt başlığı *Çöle İnen Nur*’da “Zafer Alayı” bölümünde verilir. *O Ki O Yüzden Varız* ‘da ayrı bir alt başlık olan “Mekke’de Allah’ın Resülü” ise *Çöle İnen Nur*’da “Devrilen 360 Put”(fasıl 66) bölümünde alt başlık olur ve *O Ki O Yüzden Varız*’daki(fasıl 52) “Düzlük” bölümünün alt başlığındaki “İlerisi” ise, 66. fasılın içinde yer alır.

O Ki O Yüzden Varız’da, “İlerisi”nden sonra gelen “Huneyn” alt başlığı ise *Çöle İnen Nur*’da 67. bölümde “Gurura Yer Yok” bölümünün alt başlığı olur. 68. fasılda “Hamle Üstüne Hamle” bölümü başlar ve *O Ki O Yüzden Varız*’da 52. Bölümde verilen “Mıknatıs,Tebük” alt başlıkları da buraya alınır.

O Ki O Yüzden Varız(fasıl 53) “Levhalar” alt başlığı *Çöle İnen Nur*’da(fasıl 70) “Ölçüler” bölümü altında yer alır. Fasıl 54 “Müjdelenenler ve İlkler” alt başlığı *Çöle İnen Nur*’da(fasıl 74) “Tabakalar” bölümünün içinde yer alır.

O Ki O Yüzden Varız(fasıl 56) “Zevceleri” alt başlığı *Çöle İnen Nur*(fasıl 76) “Pak Zevceler” bölümünde alt başlık olmuştur.*O Ki O Yüzden Varız*’daki (fasıl 58) “Ahlak ve Adet” bölümünün alt başlığında geçen “Kuran’ı Bildiren” kısmı *Çöle İnen Nur*’da(fasıl 77) “Peygamber ve Şair” bölümünün alt başlığı olarak karşımıza çıkar.78. bölümde “Ahlak ve Adalet” başlığı bu bölümü takip eder ve *O Ki O Yüzden Varız*’da 58. bölümdeki “Azim Ahlak” alt başlığı burada verilir.

O Ki O Yüzden Varız 59. Fasıl, *Çöle İnen Nur*’da 80. bölüme denk gelir ve konu aynen devam eder. *Çöle İnen Nur*’un 81. bölümünde “Çizgi Çizgi” başlığıyla diğer kitapta olmayan yeni bir başlık eklenir. 82. bölüme gelindiğinde yeniden *O Ki O Yüzden Varız*’la aynı konuya gelinir.

Çöle İnen Nur’da 84. bölüme “Kuran’ı Anlamak” başlığı atılır ve “Kuran’ın Hikmetleri ve Emirleri” bu yeni bölümde geçer. Oysa bu başlık *O Ki O Yüzden Varız*’da, “Allah’ın Kitabı”(60. Fasıl) başlığı altında verilmektedir.

O Ki O Yüzden Varız fasıl 61 bölümün alt başlığı “Hakikat ve Ebedi Yenilik”, *Çöle İnen Nur*’da fasıl 86 “Peygamber’in Kitabı”ndan bölümünde alt başlık olarak verilir. Fasıl 62 ve fasıl 87’de her iki kitap yine aynı başlık ve konuda buluşur.(Veda Haccı) ama *O Ki O Yüzden Varız*’da bu bölümdeki alt başlık “Büyük Hutbe”, *Çöle İnen Nur*’da (fasıl 86) “Sonsuzluğa Sesleniş” bölümünde yer alır.

Fasıl 63(*O Ki O Yüzden Varız*) ve “Allah Hayy ve Layemut”; *Çöle İnen Nur*’da “Bütün Kapılar Kapansın” olur ama her ikisinde de içerik aynıdır, sadece *O Ki O Yüzden Varız*’da bu

bölümdeki “Haller” alt başlığı *Çöle İnen Nur*'da 90. bölüm olan “Şehit Peygamber”de alt başlık olarak verilir.

Çöle İnen Nur'da 91. bölüme gelindiğinde “Babana Sen Acı Bugün” bölümündeki alt başlık “Kalem Kırtas Hadisesi”, *O Ki O Yüzden Varız*'da 63. bölümün alt başlığında geçer ve yine aynı bölümdeki “Er Refik-ül Ala” alt başlığı *Çöle İnen Nur*'da yeni bir bölüm olan “Allah Hayy ve Layemut” (fasıl 92) başlığı altında verilir.

Her iki eserin bölümler arasındaki benzerlikler ve farklılıklar incelenmiştir. Bahsi geçmeyen fasıllar her iki kitapta birbirinin aynısıdır. Görüldüğü gibi *Çöle İnen Nur* eseri birçok başlığa ayrılarak daha sistemli ve titiz bir çalışma sonucu okuyucuyla buluşturulmuştur.

Sonuç

Necip Fazıl'ın 1961'de *O Ki O Yüzden Varız* ismini verdiği kitabının 1969'da *Çöle İnen Nur* şeklinde değişmesinin sebebini, kitabın içeriğinde aramak en uygun olanıdır. Gönlündeki aşkı her seferinde yenilercesine, peygamberimiz için farklı farklı sıfatlar kullanması bile kitaba isim seçerken en doğru kararı vermede zorluk yaşadığını gösterir. Belirtildiği gibi bu zorluk, derin sevgiden gelir; onun sevgisini en güzel şekilde dile getirme isteğindedir. Çünkü o, uçsuz bucaksız karanlık çöle inen bir nurdur. O, bütün insanlığı aydınlatan bir ışıktır. Bundan dolayı Necip Fazıl'ın bu ismi seçmesi tesadüf değildir. Hatta ilk olarak 1948-1950 senelerinde dergideki “Çöle İnen Nur” adlı yazısının “O Ki O Yüzden Varız” ismiyle 1959'da değişmesi de oldukça manidardır. Çünkü Allah, gökleri ve yeri yalnız onun için yaratmıştır zira o, Allah'ın sevgilisidir. Biz ancak onun var olduğu bu dünyaya geldiğimiz için değerliyiz; ondan dolayı, onun varlığından dolayı var olanızdır. Necip Fazıl'ın “...ipek topuğunu öpebilen kum tanesi olabilsen.”⁴ demesi bu düşünceleri kanıtlar niteliktedir. Çünkü onun ulvi yaradılışıyla kendi varlığımızı karşılaştırırken ancak küçük bir kum tanesi olabileceğimiz aşikârdır.

Bu noktada her iki isim değişikliğini haklı bulmaktayız. Nasıl ki eserinde onu tarif edebilmek için farklı sıfatlar kullandıysa (*İnsanın Hakikati, Sır, Kâinatın En Çetin Sırrı, Allah'ın Ana Yola Çağırıcı Resulü, Varlık Nuru, Mukaddes Hedef, Haktan Gelen Aşkın Hedefi, En İleri Rütbe, Allah'ın Sevgilisi Olmak Mertebesi, En Güzel İnsan, Hayâ ve Edep Kaynağı, Eskimeyen Biricik Yeni ve Solmayan Biricik Renk*) onun uğruna yazı başlığı değiştirmek veya kitap adı değiştirmek fazla değildir. Çünkü Necip Fazıl, onu en uygun şekilde nasıl adlandırabileceğinin, hak ettiği en uygun yere nasıl getirebileceğinin uğraşındadır.

Yaratılmış bütün varlıkların adına peygamberi övme amaçlı yazılmış bu eser klasik bir siyer kitabı olarak değerlendirilmemelidir. Necip Fazıl eserin başında da kitabın ilim değil bir sanat eseri olduğunu vurgulamıştır. Tabi ki sanat eseri olması ilimden yoksun olduğu anlamına gelmemektedir. Peygamberin hayatı kronolojiye bağlı kalınarak anlatılmıştır.

Kaynaklar

- Kısakürek, N. (1961). *O Ki O Yüzden Varız*. İstanbul: Türk Neşriyat Yurdu.
 Kısakürek, N. (2017). *Çöle İnen Nur*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları.
 Kısakürek, N. (2016). *O ve Ben*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları.
 Koçak, M. (2016). Mehmed Âkif Ersoy, Necip Fazıl Kısakürek ve Sezai Karakoç Şiirlerinde Bir Medeniyet Öncüsü Olarak Hz. Muhammed. *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, S. 8, s. 203-222

⁴ Kısakürek, Necip Fazıl, *Çöle İnen Nur*, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul, 2017

